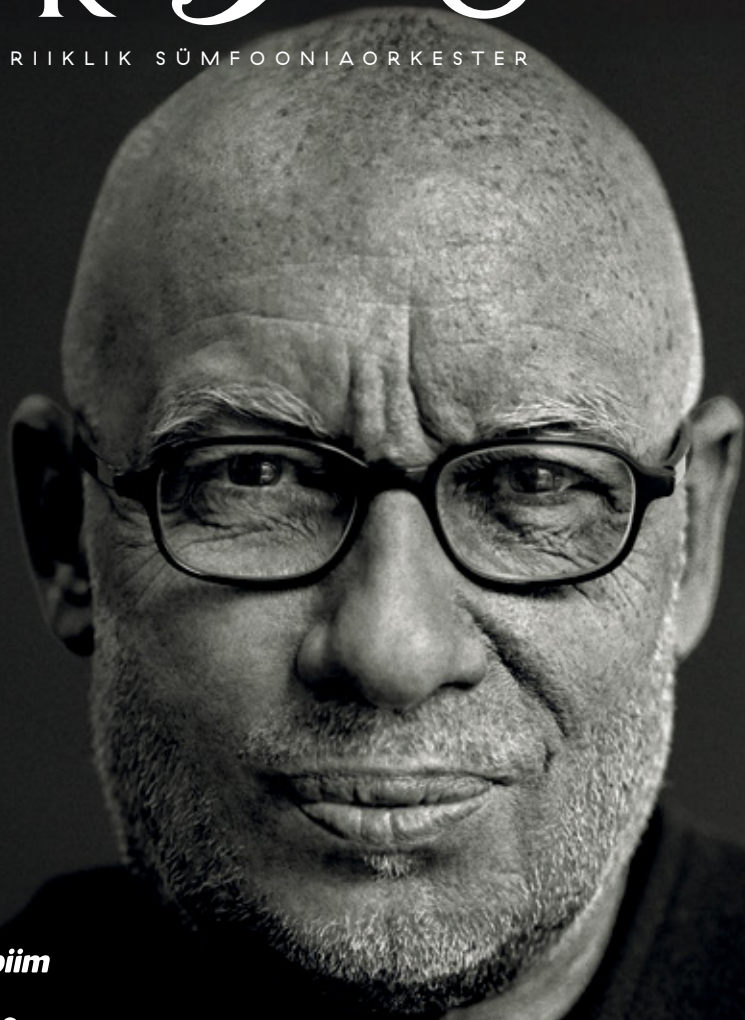

E · R · · O

ERSO
PEASPONSOR

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

TOETAB:

PÄRT JA GLASS

DENNIS RUSSELL DAVIES

8

MAI
ESTONIA KONTSERDISAAL
2026

MAESTRO

KLAYER
MAKI
NAMEKAWA

ERSO

DIRIGENT
DENNIS
RUSSELL
DAVIES

SUMERA
PÄRT
GLASS

Mis ühendab ERSO't ja Iutet?

Iute Groupis on ligi 1000 inimest, keda ühendab missioon aidata oma klientidel saada finantsiliselt ja digitaalselt tugevamaks.

Eestis töötab ligi sada tiimiliiget 14 eri rahvusest.

Oleme justkui orkester: iga hääl on eriline ja väärtuslik, ning ühisest sihist sünnib tõeline koosmäng.

ERSO PEASPONSOR

E · R · · O

Pärt ja Glass
Dennis Russell Davies

MAKI NAMEKAWA klaver
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Kontsertmeister Mikk Murdvee
dirigent DENNIS RUSSELL DAVIES

kell 19 – sümfooniakontsert

MAKI NAMEKAWA klaver

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

Kontsertmeister Mikk Murdvee

dirigent DENNIS RUSSELL DAVIES

Lepo Sumera (1950–2000)

„Musica profana“ (1997) ~10'

Arvo Pärt (1935)

Sümfoonia nr 4 „Los Angeles“ (2008) ~35'

I Con sublimità — Marcando con maestà — Pacato

II Affannoso — Un poco più affannato

III Insistentemente — Con intimo sentimento — Deciso

vaheaeg

Philip Glass (1937) / Michael Riesman (1943)

Klaverikontsert „Mishima“ kolmes osas (2023) ~40'

*Kontserdist teevad ülekande Klassikaraadio ja ERSO TV (erso.tv).
Salvestisi saab järelkuulata ja –vaadata.*

JUUBELHOOAJA SARJAD

NÜÜD MÜÜGIL!

E · R · · O

erso.ee

100

Lepo Sumera (1950–2000)

„Musica profana“ (1997)

LEPO SUMERA jättis oma lühikese elu jooksul Eesti muusika ajalukku sügava jälje. Ta oli oma põlvkonna üks viljakamaid heliloojaid ja populaarne pedagoog, kelle juures õppis heliloomingut mitmeid Eesti heliloojaid, nende hulgas Erkki–Sven Tüür, Mari Vihmand, Galina Grigorjeva ja Märta–Matis Lill. Eesti taasiseseisvumise perioodil sukeldus Sumera aktiivselt ühiskonnaellu, juhtis Heliloojate Liitu ning oli aastatel 1988–1992 Eesti kultuuriminister. Mitmed Sumera algatused 1990ndatel osutusid Eesti muusikaelus määravaks.

Tallinna Konservatooriumis oli ta Heino Elleri viimaste õpilaste seas. Enne seda, Tallinna Muusikakeskkoolis, suunas Lepo Sumera loominguilisi katsetusi Veljo Tormis. Konservatooriumi lõpetas ta Heino Jürisalu klassis ning täiendas end hiljem Moskvast.

Innovatiivse loojana otsis Lepo Sumera väsimatult uusi impulsse ja väljendusvahendeid. Helikeeles ühendas Sumera võluvalt neoklassikalise ja modernse muusika elemendid ning ammutas inspiratsiooni Ameerika minimalistidelt. Väga oluline on tema teostes materjali kulgemise dramaturgia. Sumera loomingu nimistus on nii filmimuusikat, oratooriume kui ka lavateoseid, ent tema loominguilise pärandi kaalukaima osa moodustavad orkestriteosed.

Lepo Sumera on Eesti muusika ajaloo üks olulisemaid sümfoniste. Lisaks sümfooniaatele, millest tuntuimad ja enimesitatud on teine (1984) ja viies (1995), on tema loomingu hulgas klaverikontsert ja tšellokontsert, orkestrikontsert „Concerto grosso“, ning üle kümne väiksema orkestriopuse.

Ehe näide Sumera neoklassitsistlikus laadis teosest on 1997. aastal valminud „**Musica profana**“ („Ilmalik muusika“). Helilooja kasutab vaimukalt barokiaegsete keelpillikontsertide vormeleid, neid murdes ja rebides ning paigutades kollaaži. Liikumine kulgeb hooga jooksuga algusest lõpuni, tehes mõtliku peatuse teose keskpaigas.

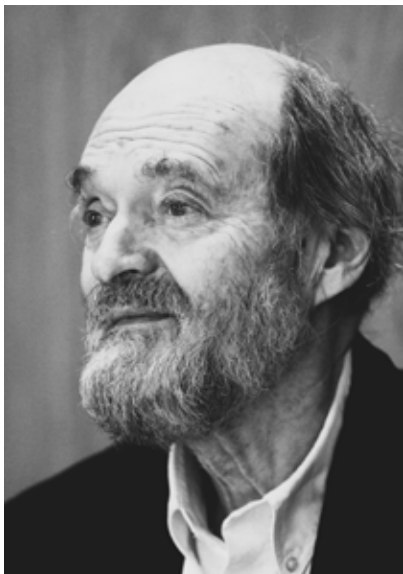
„Musica profana“ esiettekanne oli 1997. aastal festivalil Eesti Muusika Päevad, kui teost esitas Tallinna Barokkorkester dirigent Aivo Välja juhatusel. ERSO esituses kõlab „Musica profana“ ka Paavo Järvi juhatamisel valminud Sumera loomingu helikandjal (BIS 2003).

ERSO piletiostjatele kehtib **50% soodustus** tavahinnast parkimisele Rävala parkimismajas kuni kolme (3) tunni jooksul.

Kuidas soodustust lunastada:

- Klient võtab Rävala parkimismajja sisenedes parkimispileti.
- Pärast kontserti valideerib klient oma parkimispileti kontserdisaali fuajees.
- Enne parklast lahkumist maksab klient parkimistasu parkimismajas asuvas makseautomaadis.

Arvo Pärt (1935)

Sümfoonia nr 4 „Los Angeles“ (2008)

I Con sublimità —

Marcando con maestà — Pacato

II Affannoso — Un poco più affannato

III Insistentemente —

Con intimo sentimento — Deciso

ARVO PÄRT on üks tänapäeva tuntumaid heliloojaid. Veebiajakirja Bachtrack andmetel on Arvo Pärti muusika kõlanud maailma kontserdilavadel viimastel aastatel sagedamini kui ühegi teise kaasaja helilooja oma. Kritikud on üksmeel selles, et eestlase muusika on tõsine ja sügav ning läheb kuulajale südamesse. Oma loomingu eest on Arvo Pärt

pälvinud rohkelt autasusid ja aunimetusi, nende hulgas aprilli lõpus esimese eestlasena Saksamaa kõrge riikliku tunnustuse, Goethe medali.

Arvo Pärt sündis Paides ja kasvas üles Rakveres. Tallinna Muusikakoolis oli ta üürikest aega Veljo Tormise õpilane ning Tallinna konservatooriumis omandas heliloojakutse Heino Elleri juhendamisel. Aastatel 1958—1967 töötas ta helirežissöörina Eesti Raadios, mis tema enda sõnul avardas oluliselt helitunnetust.

Varase perioodi heliloomingus oli Arvo Pärt modernist ja uuendaja. Ta eksperimenteeris, kasutas moodsaid kompositsioonitehnikaid ja tema teostes oli palju kontraste ning vastandumisi. Sellele perioodile pani punkti omas ajas kõmuline orkestriteos „Credo“ (1968), mis kontserdisaalides praegugi veel sageli kõlab. Pärt pööras modernismile järsult selja ja hakkas muusika kaudu otsima vaimset tasakaalu ning ühtsust. Pika ja vaevalise katsetamise tulemusena jõudis ta vanamuusika kaudu nn tintinnabuli-meetodini, mis on ühtaegu nii komponeerimistehnika kui ka mõtteviis. Kogu tema järgnev looming on seotud tintinnabuliga.

Esimene tintinnabuli-teos oli lühike klaveripala „Aliinale“ (1976), järgnesid „Cantus Benjamin Britteni mälestuseks“ (1977), „Fratres“ ja „Tabula rasa“ (1977) ning „Peegel peeglis“ (1978). Arvo Pärti tintinnabuli-perioodi pikas loominguimekirjas on ülekaalus vokaalteosed ja väikestele koosseisusele loodud muusika. Suurele orkestrile on Pärt komponeerinud napilt ning sellestki on põhiosa sündinud nn modernismiperioodil. Neljas sümfoonia on selles mõttes tema loomingus erandlik.

Neljanda sümfoonia tellisid Los Angelese Filharmoonia Ühing ja Esa-Pekka Salonen ning kaastellijad olid Canberra Muusikafestival ja Sydney Konservatoorium. Sel ajal (2007. aastal) tegeles helilooja õigeusu pühatekstiga „Kaanon kaitseinglile“, millest on inspireeritud ka 2008. aastal valminud orkestriteos „These Words ...“. Sümfoonia pealkiri „Los Angeles“ viitabki kaitseingli teemale, aga ka Los Angelese linnale, mille nimi tähendab hispaania keeles inglaid.

Hoolimata sellest, et neljanda sümfoonia puhul on tegemist instrumentaalteosega, järgib teose muusikaline struktuur detailselt kirikuslaavikeelse kaanoni teksti struktuuri. Kaanoni teksti pole aga kasutatud tervikuna. I osa koosneb kolmest lõigust ning selle muusikalise materjali aluseks on pealaul kaitseinglile, lühike Kolmainsuse–kiitus „Au olgu Isale, Pojale ja Pühale Vaimule ...“ ning laul Jumalaemale. II osa põhineb suuremal osal kaitseingli kaanoni lõpupalvest, mille fraaside vahel kordub refräänina lihtne vahelaul „Jumala ingel, mu püha kaitsja ...“. Lõpupalve jätkub III osa vältel. Teose lõpetab kooda, mille tekstiks on taas lühike Kolmainsuse–kiitus. Kaitseingli temaatika näitab ennast pidevalt range tintinnabuli–reeglistikuga helikangas. Kogu sümfoonia läbib telg nii keelpillide kui ka krotaalide partiis on laskuv gamma, mis teose lõpus pöördub tõusvaks liikumiseks. Helilooja sõnul on helides varjul nii lootus kui inimese pattude loetelu. III osa viiulisoolo esitusjuhiselega *con intimo sentimento* (it „intiimselt“) sõnadel „ole mulle oma pühade palvetega abimeheks ja eestseisjaks mu õela vaenlase vastu“ on kui isiklik palve kaitseingli poole.

Teos on pühendatud Mihhail Hodorkovskile, kes vangistati Venemaal 2003. aastal suuresti poliitilistel põhjustel. Siiski on Pärt öelnud, et pühenduse puhul ei mõelnud ta ainult poliitilisele kontekstile. See on pigem austusavaldus inimesele, kes on saavutanud moraalse võidu keset isiklikku tragöödiat. Sümfoonia traagiline toon ei ole lament Hodorkovskile, vaid kummardus inimväärikusele ja inimhinge suurele jõule.

Neljanda sümfoonia esiettekanne toimus 10. jaanuaril 2009. aastal Los Angeleses Walt Disney kontserdisaalis Los Angelese Filharmoonikute esituses Esa-Pekka Saloneni dirigeerimisel. Esiettekandega heliplaat „Symphony No. 4“ (ECM) teenis 2011. aastal heliloojale Classic Brit Awardi ning salvestis nomineeriti Grammysle parima klassikalise nüüdismuusikateose kategoorias. Eesti esiettekanne leidis aset 20. veebruaril 2010. aastal Tallinnas Niguliste kirikus Nargenfestivali orkestri esituses Tõnu Kaljuste juhatusel.

Annotatsiooni koostamisel on kasutatud on Arvo Pärdi Keskuse materjale

Philip Glass (1937)/

Michael Riesman (1943)

Klaverikontsert „Mishima“
kolmes osas (2023)

PHILIP GLASS on oma loominguga avaldanud kaasaja muusikale ja intellektuaalsele elule erakordset mõju. Ta on esimene nüüdismuusika helilooja, kes küündis laia, põlvkondi ületava publikuni nii ooperimajas, kontserdisaalis, tantsumailmas, filmis kui ka popmuusikas. Tema oopereid „Einstein on the Beach“, „Satyagraha“, „Akhnaten“, „The Voyage“ jt esitatakse maailma juhtivates ooperimajades ning harva on saalis mõni tühi koht.

Glassi isiklikud ja professionaalsed sidemed juhtivate rokk-, pop- ja maailmamuusika artistidega ulatuvad tagasi 1960. aastatesse, mil said alguse ka tema projektid kunstnik Robert Wilsoniga. Ta on teinud koostööd Allen Ginsbergi, David Bowie, Paul Simoni, Linda Ronstadt, Yo-Yo Ma, Leonard Coheni ja Doris Lessinguga.

Glass on loonud muusikat nii eksperimentaalteatrile kui ka Oscariga pärjatud filmidele nagu Stephen Daldry „The Hours“ ja Martin Scorsese „Kundun“. Muusikafilmid tehnoloogia ja looduse suhtest „Koyaanisqatsi“ (1982) ja triloogia järgmised osad „Powaqatsi“ (1988) ning „Naqoyqatsi“ (2002) koostöös Godfrey Reggio ja Philip Glass Ensemble'iga on saavutanud kultusfilmide staatuse.

Philip Glass sündis 1937. aastal ja kasvas üles Baltimore'is. Ta õppis Chicago Ülikoolis, Juilliardis ning Aspenis Darius Milhaud' juures. Euroopas tudeeris ta legendaarse pedagoogi Nadia Boulanger' juures ning tegi tihedat koostööd sitarivirtuosi ja helilooja Ravi Shankariga. 1967. aastal naasis ta New Yorki ja asutas Philip Glass Ensemble'i — seitsmeliikmelise, võimendatud heliga grupi klahv- ja puhkpillimängijatest.

Uut muusikastiili, mida suurel määral seostatakse ka Philip Glassi loominguga, hakati nimetama minimalismiks. Glassile see termin ei meeldi. Ta eelistab rääkida endast kui „korduvate struktuuridega muusika“ loojast. Suur osa tema varasest loomingust põhines lühikeste ja elegantsete meloodiafragmentide pikaajalisel kordamisel ja põimumisel, viies kuulaja helikeskkonda, mis keerleb, pöörleb, ümbritseb ja muutub ning areneb.

Philip Glass on komponerinud üle 30 ooperi, 14 sümfooniat, 13 kontserti, loonud muusikat rohkem kui viiekümnele filmile ja kirjutanud üheksa keelpillikvartetti. Pidevalt täieneb nimekiri teostest sooloklaverile ja orellile.

Klaverikontsert „**Mishima**“ põhineb Philip Glassi muusikal Paul Schraderi 1985. aasta filmile „Mishima: elu neljas peatükis“, mis kujutab Jaapani ühe olulisema kirjaniku, Yukio Mishima (1925–1970) elu ja surma rituaalse enesetapu seppuku läbi. Jaapanis oli film perekonna vastuseisu ja homoseksuaalsete teemade tõttu keelatud ning esilinastus seal alles 40 aastat hiljem, 2025. aastal. Filmis esitas Philip Glassi muusikat Kronos Quartet ja sellest on ilmunud ka album plaadifirmalt Nonesuch. Filmi muusikast on Glass teinud oma kuulsaima keelpillikvarteti nr 3 „Mishima“, mida peetakse üheks tema parimaks kammermuusika oopuseks.

Klaverile ja orkestrile seadis „Mishima“ muusika helilooja kauaaegne sõber ja enamiku Glassi filmimuusikate dirigent **Michael Riesman**. Teose tellisid Ruhri klaverifestival, MDRi sümfooniaorkester, Brno Filharmoonia, Haagi Residentie orkester ja maestro Dennis Russell Davies. Klaverikontsert on pühendatud jaapani pianistile Maki Namekawale, kes on üks tuntumaid Glassi muusika interpreete maailmas. Esiettekande toimus 2023. aastal Wuppertalis.

Muusika peegeldab jaapani kirjaniku Yukio Mishima elu kontraste: ilu, surma, distsipliini ja samuraide filosoofiat. Glassi muusika ei ole traditsiooniliselt jaapanipärane, kuid selle minimalistlik stiil rõhutab Mishima loomingu esteetikat.

„Kui ma Mishima kontserdi esiettekandeks valmistusin, rääkis Philip mulle, et originaalfilmimuusika loomisel uuris ta põhjalikult Yukio Mishima teoseid ja elulugu. /.../ Muusika ei saada ega kirjelda filmi sündmusi otseselt, vaid pigem peegeldab seda, kuidas helilooja tajub Yukio Mishima isiksust, tema sisemisi mõtteid ja ärevust erinevatel eluperioodidel,“ selgitas Maki Namekawa teose Bratislava ettekande eel 2025.

MAKI NAMEKAWA on üks tänapäeva juhtivaid pianiste, kes on toonud rahvusvahelise publiku ette arvukalt kaasaegsete heliloojate teoseid ning tegutseb nii solisti kui kammermuusikuna. Namekawa esineb regulaarselt mainekatel kontserdilavadel, nagu Suntory Hall Tokyos, Carnegie Hall ja Lincoln Center New Yorgis, Davies Symphony Hall San Franciscos, Barbican Center ja Cadogan Hall Londonis, Cité de la Musique Pariisis ning Amsterdami Concertgebouw. Namekawa on musitseerinud koos Amsterdami Kuningliku Concertgebouw-orkestri, Müncheni Filharmoonikute, Bambergi Sümfooniakute, Dresdeni Filharmoonia, MDR Leipzigi sümfooniaorkestri, Linzi Bruckneri orkestri ja Seattle'i sümfooniaorkestriga.

Mitmest Philip Glassi teosest on Maki Namekawa teinud esiettekande, nende hulgas 2013. aastal 20 klaverietüüdi Perthi rahvusvahelisel kunstimfestivalil, helilooja osalusel. Järgnesid ettekanded üle maailma, USA-st ja Brasiiliast kuni Islandi, Soome ja Jaapanini. 2018. aasta septembris esitas Namekawa Philip Glassi „Mishima“ filmimuusikat ning selle salvestise eest pälvis ta Austria raadio Ö1 Pasticcio auhinna. Aasta hiljem komponeeris Ruhri festivalil ettekandmiseks Glass Namekawale oma esimese klaverisonaadi. Klaverikontsert „Mishima“ sai esiettekande 2023. aastal Wuppertalis koos MDR sümfooniaorkestriga Dennis Russell Daviese juhatusel.

Koos oma abikaasa, dirigent Dennis Russell Daviesega, astuvad nad üles klaveriduona paljudel festivalidel alates 2003. aastast. Suurt tähelepanu on Maki Namekawa pälvinud ka Keith Jarretti legendaarse „Kölni kontserdi“ esitustega mitmel pool maailmas.

Maki Namekawa õppis klaverit Tokyo Kunitachi konservatooriumis Mikio Ikezawa ja Pariisi konservatooriumis Henriette Puig-Roget' juhendamisel. Ta on täiendanud end Pierre-Laurent Aimard'i ja Stefan Litwini juures.

Dennis Russell Davies © Andreas H. Bitesnich

DENNIS RUSSELL DAVIES on innovatiivne ja põneva muusikatunnetusega dirigent. Ta on pakkunud inspiratsiooni ja erilisi elamusi publikule nii mõlemal pool Atlandi ookeani kui ka Jaapanis. Tema repertuaaris on paljude omanäoliste autorite teosed: Luciano Berio, William Bolcom, John Cage, Philip Glass, Aaron Copland, Lou Harrison, Laurie Anderson, Arvo Pärt, Hans Werner Henze, Kurt Schwertsik, Thomas Larcher jt.

Pärast tegutsemist Saint Pauli kammerorkestri muusikajuhina ja Ameerika Heliloojate Orkestri peadirigendina, mida ta juhatas 25 aastat, suundus Davies Euroopasse. Ta oli Stuttgardi Riigiooperi, seejärel Bonni Ooperi ja Bonni Beethoveni orkestri peadirigent. Koostöö on sidunud teda Austria Radio ORF sümfooniaorkestri, Stuttgarti kammerorkestri ja Baseli sümfooniaorkestriga. Samuti on Davies olnud Linzi Landestheateri ja Bruckneri orkestri peadirigent. Alates 2018. aastast on Dennis Russell Davies Brno Filharmoonia kunstiline juht ja peadirigent ning 2020. aastast paralleelselt ka Leipzigi MDRi (Mitteldeutscher Rundfunk) sümfooniaorkestri peadirigent.

Davies on ka mainekas ooperidirigent, olles juhatanud rohkem kui 140 uulavastust koostöös nimekate lavastajatega, sealhulgas Bayreuthi ja Salzburgi festivalidel, New Yorgi Metropolitan Operas, Hamburgi ja Baieri Riigiooperis ning Pariisi Ooperis. Tema rikkalik diskograafia sisaldab Anton Bruckneri ja Philip Glassi (Bruckneri orkester Linz), Joseph Haydni (Stuttgarti kammerorkester) ning Arthur Honeggeri (Baseli sümfooniaorkester) sümfooniade kogumikke. Koos abikaasa ja duopartneri Maki Namekawaga on ta salvestanud Mozarti, Beethoveni, Šostakovitši ja Glassi loomingut ning Stravinski ballettide originaalversioonid klaverile neljal käel.

Dennis Russell Davies sündis 1944. aastal Ohio osariigis Toledos ning õppis New Yorgi Juilliardi muusikakoolis klaverit ja dirigeerimist. Aastatel 1997–2012 oli ta Salzburgi Mozarteumi ülikooli dirigeerimisprofessor ja 2020. aastast külalisprofessor Brno Janáčeki nimelises muusika- ja esituskunstide akadeemias.

Eesti muusikaloos on Dennis Russell Davies ereda jäljega, kuna ta esitas koos Stuttgarti kammerorkestriga Arvo Pärdi teost „Cantus Benjamin Britteni mälestuseks“ helilooja maailmakuulsusele aluse pannud albumil „Tabula rasa“ (ECM, 1984).

Kolm küsimust. Dennis Russell Davies

1. Palun kirjeldage oma esimest kokkupuudet Arvo Pärdi muusikaga.

Võlgnen oma esimese võimaluse Arvo muusikat esitada Manfred Eicherile, kes oli kuulnud minu tööd dirigendi ja pianistina ning tundis, et suudan mõista ja väärtustada Arvo muusika vajadusi. Meie esimene ühine projekt oli teose „Cantus Benjamin Britteni mälestuseks“ salvestamine albumi „Tabula Rasa“ jaoks 1984. aastal. Aasta hiljem palus dr Wolfgang Becker mul juhatada Kölnis WDR-i sümfooniaorkestri ja koori kava, kus oli Luciano Berio teos „Formazioni“ ja Arvo Pärdi „Te Deum“. See oli õigupoolest „Te Deumi“ maailmaesiettekannet ning minu jaoks enam kui neli aastakümnet kestnud Arvo loominguga tegelemise algus.

2. Milliseid väljakutseid esitab Philip Glassi muusika juhatamine?

Philip Glassi muusika nõuab esitajatelt kindlat ja stabiilset rütmidistsipliini ning kõrgetasemelist puhast intonatsiooni. Üldiselt ei ole *rubato* ega paindlikud tempod siin kohased. Sellegipoolest peab see muusika hingama ning just tasakaalu hoidmine aitab kaasa Glassi loominguga heale tõlgendusele.

3. Mis Teie arvates Arvo Pärdi ja Philip Glassi loomingut ühendab?

Arvo Pärdi ja Philip Glassi muusika on väga erinevad. Maailma kahe kõige enam esitatud ja kuulatud helilooja loomingut on ühendanud aastakümneid kestnud vastastikune imetus, vaatamata suurele geograafilisele vahemaale. Arvo ütles mulle kord, et Philipi muusika inspireeris teda suuresti aastatel, mil tal oli probleeme „nõukogude helilooja“ staatusega. 2012. aastal, kui koostas Carnegie Halli kontserdikava Philip Glassi 75. sünnipäeva tähistamiseks, palus Philip kavas lisada ühe Arvo suurteose. Pianist Maki Namekawa ja American Composers Orchestraga esitasime tema „Lamentatet“ vahetult enne Philipi 9. sümfoonia esiettekannet

MIKS TOETADA ERSO 100. SÜNNIPÄEVA?

ERSO 100. sünnipäeva pidustuste toetamine on võimalus panna õlg alla ühele Eesti armastatumale kultuuriasutusele selle ajalooliselt märgilisel tegevusaastal. Avalik rahastus tagab stabiilsuse, kuid eraannetused annavad orkestrile jõu uueneda, jõuda uute kuulajateni ja inspireerida tulevasi põlvkondi. Annetus ERSOle on investering selleks, et tiipsemel muusika saaks ka järgmised sada aastat Eestis kõlada.

Meie kampaania eesmärgid on selged:
200 000 € ERSO tuleviku heaks

Annetage otse erso.ee/erso100

100

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER (ERSO) on mitmekülgne tipptasemel orkester. Eesti vanimal ja mainekaimal regulaarselt tegutseval sümfooniaorkestril täitub järgmisel hooajal 100. tegevusaasta. ERSO ajalugu ulatub aastasse 1926 ning sarnaselt paljude omataolistega maailmas on see seotud rahvusliku ringhäälingu sünni ja arenguga. Alates hooajast 2020/2021 on enam kui 100-liikmelise orkestri peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts. Neeme Järvi jätkab koostööd ERSOga eluaegse aupeadirigendina, orkestri kunstiline nõustaja on Paavo Järvi, varasemad peadirigendid on olnud Olav Roots, Paul Karp, Roman Matsov, Neeme Järvi, Peeter Lilje, Leo Krämer, Arvo Volmer, Nikolai Aleksejev ja taas Neeme Järvi.

ERSO on käinud arvukatel turneedel ning osalenud mainekatel rahvusvahelistel muusikafestivalidel. 2023. aasta mais toimus orkestri esimene kontserdireis Suurbritanniasse, kus kahe nädala jooksul anti 11 kontserti. 2022. aastal esineti Olari Eltsi juhatusel Nürnbergis, Münchenis ja Pariisis. 2021. aasta novembri lõpus osalesid ERSO ja Elts Poolas rahvusvahelisel Kesk- ja Ida-Euroopa muusikafestivalil „Eufonie“. 2019. aastal avasid ERSO ja Neeme Järvi Prantsuse Raadio maineka Montpellier’ muusikafestivali ning orkester käis Kesk-Euroopa turneel, kus Neeme Järvi juhatusel esineti Viini Musikvereini kuldses saalis, Linzi Brucknerhausi suures saalis, Praha Rudolfinumi Dvořáki saalis ja Bregenzi Bodensee saalis ning Mihhail Gertsji juhatusel Saksamaal Erlangenis ja Viersenis. Veel on esinetud sellistel maailmalavadel nagu Berliini Konzerthaus, New Yorgi Avery Fisher Hall (praeguse nimetusega David Geffen Hall), Peterburi filharmoonia suur saal ja Maria Teatri kontserdisaal, Kölni filharmoonia, Helsingi Musiikkitalo, Stockholmi Berwaldhallen jt.

ERSO plaadistuste kõrget kvaliteeti on esile tõstetud mainekates klassikalise muusika ajakirjades ning sellega on kaasnenud mitmed tunnustused, millest olulisim on Eesti esimene Grammy (2004, dirigent Paavo Järvi). Olari Eltsi juhatusel valminud plaadid Elleri „Sümfoonilised poeemid“ (2019) ja Tüüri „Aeris“ (2025) on võitnud aasta klassikaalbumi tiitlid. 2025. aastal ilmunud plaat, mis sisaldab Lepo Sumera 1. ja 6. sümfooniad, pani aluse ERSO plaanile salvestada terviklikult kõik Sumera sümfooniad.

Lisaks kohalikele raadio- ja telekanalitele on ERSO kontserte üle kandnud Mezzo ja medici.tv ning EBU vahendusel on need jõudnud paljudesse Euroopa radiojaamadesse. 2020. aastal alustas tegevust ERSO TV (erso.tv), kus saab vaadata kõiki orkestri live-kontserte ning juba toimunud esinemisi.

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

Peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts

Eluaegne aupeadirigent Neeme Järvi, **kunstiline nõustaja** Paavo Järvi

Koosseis 8. mail 2026

Kontsertmeister Mikk Murdvee

I VIUL

Mikk Murdvee
Marge Uus
Piret Sandberg
Merily Leotoots
Andrus Tork
Astrid Muhel
Nina Kawaguchi
Kristiina Aimala
Danae Taamal
Liis–Helena Väljamäe
Kätlin Ivask
Kaiu Talve
Tõnis Pajupuu
Katrín Matveus

II VIUL

Kaido Välja
Kadi Vilu
Maiu Mägi
Maaren Vihermäe
Mari–Katrína Suss
Triin Krigul
Kristjan Nõlvak
Toomas Hendrik Ellervee
Miina Laanesaar
Liisi–Mai Krigul
Marlis Timpmann
Annelize Vlasenko

VIOOLA

Liina Sakkos
Liisi Rusnak
Mairit Mitt–Bronikowska
Maria Ridbeck
Kaja Kiho
Juhan Palm–Peipman
Helena Altmanis
Martti Mägi
Kristiina Välja
Mall Help

TŠELLO

Indrek Leivategija
Villu Vihermäe
Margus Uus
Tõnu Jõesaar
Levi–Danel Mägila
Paula–Riin Selis
Lauri Toom
Katrín Oja

KONTRABASS

Xiaonan Nie
Janel Altroff
Imre Eenma
Madis Jürgens
Indrek Pajus
Ants Önnis

FLÖÖT

Mari–Liis Vind
Linda Vood

OBOE

Aleksander Hännikäinen
Tõnis Traksmann

KLARNET

Taavi Orro
Meelis Vind

FAGOTT

Kristjan Kungla
Francesco Pio Russo

METSASARV

Jürmas Rähni
Nikita Matsuk
Kalle Koppel
Beka Peikrishvili

TROMPET

Laur Keller
Erki Möller
Ivar Tillemann

TROMBOON

Andres Kontus
Peeter Margus
Mariann Matteus

TUUBA

Madis Vilgats

TIMPANID

Maarja Nuut

LÖÖKPILLID

Kaspar Eisel
Vambola Krigul
Terje Terasmaa
Lauri Metsvahi

HARF

Sara Siria D`Amico

SA ERSO juhatause liige
Kristjan Hallik

Produtsent
Daily Trippel

Orkestri mäenedžer
Marko Metsaru

Müügijuht
Signe Vaiknemets

Partnerlussuhete juht
Morgan Merrell

**Maine–
ja kommunikatsioonijuht**
Kaisa Koger

Toimetaja
Maarja Malmest

Muusikatoimetaja
Tiia Teder

Noodikoguhoidja
Mariell Aren

Disainer
Norman Orro

Personalijuht
Piret Veensalu

Pillilao juhataja
Egert Leinsaar

**Kammer– ja
noorteprojektide produtsent**
Taavi Orro

Lavameistrid
Jüri Korjus
Heiki Zvorovski

Sõprade Klubi liikmetele pakume mitmeid hüvesid ning kutsume neid osalema eriüritustel.

Pianissimo

Tasuta kavalehed, privaatne garderoob, varane ligipääs uue hooaja piletitele ja muud hüved.

75€ aastas

Piano

Sooduspiletid, kutsed avatud proovidesse ja muud hüved.

150€ aastas

Mezzoforte

Kutsed avakontserdile ning vastuvõtturele, üllatuskingitused ja muud hüved.

300€ aastas

Forte

Lavatagused tuurid, kutsed ava- ja lõppkontserdile, aastaringised soodustused ja muud hüved.

500€ aastas

Fortissimo

Kohtumised muusikutega, kutsed orkestri üritustele ja muud hüved.

1000€ aastas

LIITU!

erso.ee/soprade-klubi

AITÄH SÕPRADE KLUBI

ERSO SISERING

3000€+

Nicholas Kyriazi (5000€)

FORTISSIMO

1000€

Aare Viira
Allar Jöks
David O'Brock
Egon Elstein
Jonna Pechter
Johan Randvere
Jüri Shamov–Liiver
Kadri Lindpere
Kaidi ja Raivo Ruu-
salepp
Lauri Ligi
Liis Rammo
Ly Rammo

Mati ja Maris Sööt
Rain Tamm
Sander Pullerits
Siim Kallas
Tõnu Kuddu
Tõnu Velt
Toomas Prangli
Wolfgang Doneus

FORTE

500€

Annika Kuimet
Erko Tamuri
Evi Rooda
Helen Michaels
Karin Punning
Kristjan Pomm
Lauri Almann
Peep Vain
Raivo Stern
Risto Kaarna
Siim Kallast
Ülle Kruuse

MEZZOFORTE

300€

Aare Olander
Endel Talvik
Helge Talts
Hubert Viktor Kahn
Ingrid Männik
Juta Schnur
Lembit Talts
Maren Pärn
Maret Maripuu
Marika Aren
Piret Tuul
Riina Cohen
Siim Aben
Triin Siim
Tunne Kelam

PIANO

150€

Aime Lindpere
Aivo Hallist
Allan Randmaa
Andrus Lehtmets
Ants Hinno
Ants Kerde
Ants Orgulas
Eero Hammer
Harri Mikk
Heidi Pruuli
Ian Robinson
Ilja Sundelevitsh
Jaan Riikoja
Jüri Suursoo
Juta Tiidus
Kärt Hammer
Kärt Põldsam
Katre Viljalo
Katrín Veskimäe
Karin Vahter
Kristel Leppik
Kristiina Kahur
Külliki Villemi
Laura Danilas

Liina Anier–Pärn
Mai Stern
Maia Rømmelgas
Mall Petersen
Malle Maltis
Mare Hammer
Mare Jugandi
Marika Laar
Martin Juusu
Merike Meren
Merike Limberg
Nele Laidvee
Patrick Soome
Peep Laar
Reet Nurmeots
Sirje Almann
Tanel Ross
Tiiu Kruus
Urve Pappa
Velle Hammer
Anonüümne 3

PIANISSIMO

75€

Aime Talvik
Andres Vasarik
Anne Artus
Anne Parmasto
Avo–Rein Tereping
Elena Aben
Elle Nellis
Elna Kaasik
Ene Krigul
Enel Pehap
Gennadi Vihman
Heiki Meos
Helle Kulbas
Irina Zundelevich
Katarina Lepiku
Leila Eespere
Liina Linsi
Liljan Heikkilä
Mai Ets
Marika Eljas
Merle Keskküla
Silva Pastak
Sirje Pöder
Sirje Urb

Tiia Ruben
Tiina Hiie
Tiiu Vilms
Triin Lekk
Viive Savel
Viivi Villemson
Viktor Kaasik
Viive Põldmäe
Vivian Rennel
Vladimir Panov
Anonüümne 1

*Nimed ja liikmesused on trükkimise hetkel ajakohased.

LIITU!

erso.ee/soprade-klubi

 SÕPRADE KLUBI

AITÄH ERSO 100

10,000€ annetajad

NORDIC
CATERING

1000€ annetajad

Nicholas Kyriazi (5000€)
Allar Jöks
Andres Metspalu
Annika Kuimet
Cornelia Lootsmann
Jaanus Männik
Jüri Shamov–Liiver
Kalev Kase
perekond Kreegipuu
Kristjan Pomm
Lembit Talts
Mare Jugandi
Mati ja Maris Sööt
Piret Kärm
Rainis Int
Riina Toss
Rita Kull
Sander Pullerits
Tõnu Kuddu
Toomas Randaru
Nordaid
Liviko
Anonüümne 2

<99€ annetajad

Olle Tischler
Anu Bachmann
Lilian H
Liia Kuljanova
Tiia Ruben
Anu Pärna
Anonüümne 2

ANNETAJAD

Anne Kase
Anne Murof
Hans Kristian Laur
Morgan Merrell
Siim Kallast
Veera Subbotina
Vladislava Vassitskina
Ülle Peljo
Anonüümne 1

100€ annetajad

Eve ja Heiki Sirp (200 €)
Evi Rooda (300 €)
Helge Talts (500 €)
Inna Kamenev (200 €)
Kai Puusepp (200 €)
Karin Punning (500 €)
Kristol Meos (250 €)
Liina Anier–Pärn ja Marek Pärn (200 €)
Merike Meren (150 €)
Rein ja Kersti Tiik (200 €)
Siilikke ja Rebane (200 €)
Silja Mägi (200 €)
Toomas Kruusimägi (250 €)

Aime Lindpere
Aime Talvik
Aile Juur
Allan Randmaa
Ants Kerde
Anu Saar
Eero Hammer
Epp Müil
Erik Teemägi
Erkki–Sven Tüür
Eva Saar
Häli Metstak
Harri Mikk
Heiki Meos
Heikki Parve
Ilja Sundelevitsh
Ingrid Kormašov
Ingrid Raag
Jaan Riikoja
Jaanis Sarapuu
Jaanus Böstrov
Jüri Alasi
Jüri Arusoo
Kadri Sikk
Karin Hussar

Karin Veissmann
Katrín Helena Kuslap
Katrín Herodes
Katrín Reinaste–Parve
Katrín Schmidt
Katrín Vinkel
Kertu Aksiim
Kirke Kangro
Kristiina Kahu
Laura Danilas
Lauri Almann
Leila Eespere
Liina Nuka
Liis Lichfeld
Maarja Malmet
Mairi Tonsiver
Mall Petersen
Mare Pajumets
Mare Tiik
Marika Laar
Marika Veisson
Marin Kraft–Jaaksoo
Maris Kirme
Märt Treier
Mart Urbas
Meelis Enok
Merike Rõtova
Merike Toro
Merje Hendrikson
Merle Ludvik
Miikk Murdvee
Peep Laar
Piret Ennus
Raivo Sepp
Rea Kauts
Reet Laasik
Reet Nurmeots
Reet Raukas
Rein Kuik
Renne Joost
Riina Cohen

Riina Kütner
Riina Reinholm
Risto Kaarna
Signe Pius
Siivi Holmberg
Silja Kullamaa
Sirje Almann
Sirje Talivee
Tanel Ross
Terje Pöder
Tiit Sinissaar
Tiit Veeber
Tõnis Maldre
Ülle Källu
Urve Kirotar
Urve Pappa
Urve Torbek
Anonüümne (15)

*Nimed ja liikmesused on trükkimise hetkel ajakohased.

AITÄH SPONSORID

ERSO PEASPONSOR

SUURSPONSOR

SPONSORID

TOETAJAD

KULTUURIMINISTEERIUM

EPIIM TOETAB ERSOT
AASTAST 2013

 /EpiimJuust

 epiimjuust

Tõeline maitsete
harmonia

E · R · · O

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

ERSO
PEASPONSOR

 iute

TOETAB:

RADISSON COLLECTION
TALLINN

99. hooaja lõppkontsert

UNGARI TANTSUD

TSIMBEL
IVAN
CURTEAN

ERSO

DIRIGENT
OLARI
ELTS

13 | MAI
PÕLVA KULTUURIKESKUS
2026

15 | MAI
ESTONIA KONTSERDISAAL
2026

BRAHMS
KODÁLY

UNGARI TANTSUD

K, 13. MAI kell 18 PÕLVA KULTUURIKESKUS

Johannes Brahms, Zoltán Kodály

IVAN CURTEAN tsimbel, ERSO, dirigent OLARI ELTS

Sümfooniline lõuna VIII

HOOAJA LÕPPKONTSERT. UNGARI TANTSUD

N, 14. MAI kell 13 ESTONIA KONTSERDISAAL

Johannes Brahms, Zoltán Kodály

IVAN CURTEAN tsimbel, ERSO, dirigent OLARI ELTS

HOOAJA LÕPPKONTSERT. UNGARI TANTSUD

R, 15. MAI kell 19 ESTONIA KONTSERDISAAL

Johannes Brahms, Zoltán Kodály

IVAN CURTEAN tsimbel, ERSO, dirigent OLARI ELTS

E · R · · O

Estonia pst 4
10148 Tallinn
Tel 6 147 787
erso@erso.ee
www.erso.ee

Kuula ja vaata uuesti!

 ERSO.TV